

80-річчя академіка НАН України В.І. ЛЯЛЬКА

1 вересня виповнилося 80 років відомому вченому в галузі аерокосмічних досліджень Землі, геології, гідрогеології, геоecології, геотермії академікові НАН України Вадиму Івановичу Ляльку.

В.І. Лялько народився в 1931 р. у м. Переяславі-Хмельницькому Київської області в родині службовців. У 1955 р. після закінчення з відзнакою геологічного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка його життя пов'язане з Академією наук. До 1992 р. він працював в Інституті геологічних наук АН УРСР, де пройшов шлях від інженера відділу гідрогеології до завідувача відділу тепломасопереносу в земній корі. Протягом 1974–1978 рр. був заступником академіка-секретаря, в.о. академіка-секретаря Відділення наук про Землю АН УРСР. Нині — директор Наукового центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України, член Бюро Відділення наук про Землю НАН України.

У 1964 р. Вадим Іванович захистив кандидатську дисертацію на тему «Формирование, оценка и прогноз изменения ресурсов подземных вод в условиях засушливой зоны Украины», де вперше застосував новий фізико-математичний напрям — тепловологперенос у капілярно-пористих середовищах. У 1972 р. захистив докторську

дисертацію на тему «Исследование особенностей тепло- и массопереноса в подземных водах юго-запада Русской платформы и сопредельных регионов». У 1992 р. В.І. Лялька обрано членом-кореспондентом, а у 2010 р. — академіком НАН України.

Учений зробив суттєвий внесок у світову геологічну науку. Діапазон його інтересів надзвичайно широкий — це аерокосмічні дослідження Землі, геологія, гідрогеологія, геоecологія, геотермія.

Фундаментальні студії Вадима Івановича дали змогу обґрунтувати новий напрям у науках про Землю — енергомасообмін у геосистемах, який розвивається у форматі оригінальної наукової школи. Вона розглядає енергомасообмін у геосистемах, його вплив на дуже чутливі до дії різних природних й антропогенних факторів фізико-хімічні і біологічні механізми, які відповідають за формування спектрального відгуку природних об'єктів.

В.І. Лялько досяг значних успіхів у теоретико-методичному обґрунтуванні і практичному випробуванні у виробничих умовах нових методів аерокосмічного землезнавства (радарна інтерферометрія, гіперспектрометрія та ін.). Це сприяло реалізації таких актуальних природоресурсних і природоохоронних завдань, як аерокосмічні пошуки нафтогазових покладів, контроль і

прогнозування врожайності сільськогосподарських культур, зменшення пожежонебезпечності лісів, боротьба з підтопленнями, паводками, вивчення екологічного стану територій та акваторій, оцінювання опускань земної поверхні в районах закриття вугільних шахт.

Вадим Іванович опублікував близько 500 праць, з них 25 монографій. Серед його учнів багато кандидатів і докторів наук.

В.І. Лялько веде велику організаційну і педагогічну роботу. Головує в Науковій раді НАН України з вивчення природних ресурсів дистанційними методами, Секції з дистанційного зондування Землі Ради з космічних досліджень НАН України, спеціалізованої ученої ради при ЦАКДЗ ІГН НАН України з захисту докторських та кандидатських дисертацій. Входить до наукових рад НАН України і РАН з проблем біосфери, космічних і системних досліджень. Він заступник редактора «Геологічного журналу» і часопису «Геоінформатика», член редколегії журналу «Космічна наука і технологія»; науковий керівник проекту дослідження природних ресурсів аерокосмічними засобами в межах Національної космічної програми України. Учений виступає координатором ВНЗ НАН України у вітчизняному проекті

(GMES-GEOSS-Україна) — частині Міжнародної програми «Глобальна система систем обстеження Землі» (GEOSS), Європейській програмі «Глобальний моніторинг для навколишнього середовища та безпеки» (GMES). В.І. Лялько бере активну участь у міжнародних наукових контактах, про що свідчать неодноразові виступи на різноманітних форумах, публікації в зарубіжних виданнях, гранти Міжнародного наукового фонду, космічних агентств Німеччини, Франції, Європи та ін.

Учений — лауреат Державних премій України в галузі науки і техніки (1989, 2004), премії ім. В.І. Вернадського НАН України (1986), заслужений діяч науки і техніки України (1997). Його вдостоєно низки нагород: орден «За заслуги» III ступеня, почесні відзнаки «За наукові досягнення» НАН України, «За заслуги в розвідці надр» Геологічної служби України, «Почесний працівник та ветеран космічної галузі України» Національного космічного агентства України, «Золотий знак» Спілки геологів України.

Наукова громадськість, колеги, друзі щиро вітають Вадима Івановича з ювілеєм, бажають активного довголіття, творчої наснаги, нових досягнень.

80-річчя академіка НАН України М.С. БРОДИНА

30 вересня виповнилося 80 років видатному вченому в галузі фізики твердого тіла, нелінійної оптики і квантової електроніки академікові НАН України Михайлу Семеновичу Бродину.

М.С. Бродин народився в 1931 р. у с. Сівка на Івано-Франківщині в селянській сім'ї. У 1948 р. вступив до Львівського державного університету ім. І. Франка на фізикоматематичний факультет. Закінчивши на-